

Suvestinė redakcija nuo 2011-07-01 iki 2011-08-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [63-1479](#), i. k. 0961010ISTA00I-1374

Nauja redakcija nuo 2009-01-01:

Nr. [X-1444](#), 2008-02-01, Žin. 2008, Nr. 22-804 (2008-02-23), i. k. 1081010ISTA00X-1444

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

1996 m. birželio 11 d. Nr. I-1374
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymo sritis

1. Šio įstatymo tikslas – ginti žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumo teisę tvarkant asmens duomenis.

2. Šis įstatymas reglamentuoja santykius, kurie atsiranda tvarkant asmens duomenis automatinio būdu, taip pat neautomatinio būdu tvarkant asmens duomenų susistemintas rinkmenas: sąrašus, kartotekas, bylas, sąvadus ir kita. Įstatymas nustato fizinių asmenų, kaip duomenų subjektų, teises, šių teisių apsaugos tvarką, juridinių ir fizinių asmenų teises, pareigas ir atsakomybę tvarkant asmens duomenis.

3. Šis įstatymas taikomas asmens duomenų tvarkymui, kai:

1) asmens duomenis savo veikloje tvarko duomenų valdytojas, įsteigtas ir veikiantis Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kai asmens duomenis tvarko Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės duomenų valdytojo filialas arba atstovybė, įsteigti ir veikiantys Lietuvos Respublikoje, jiems taikomos šio įstatymo nuostatos, skirtos duomenų valdytojui;

2) asmens duomenis tvarko duomenų valdytojas, įsteigtas ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, kuriam taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai pagal tarptautinę viešąją teisę (įskaitant diplomatinės atstovybes, konsulines įstaigas);

3) asmens duomenis tvarko duomenų valdytojas, kuris yra įsteigtas ir veikia valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė ar kita Europos ekonominės erdvės valstybė (toliau – trečioji valstybė), bet naudoja Lietuvos Respublikoje esančias asmens duomenų tvarkymo priemones, išskyrus atvejus, kai tokios priemonės naudojamos tik duomenims persiųsti tranzitu per Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės teritoriją. Siame punkte nurodytu atveju duomenų valdytojas privalo turėti atstovą – įsteigtą filialą arba atstovybę Lietuvos Respublikoje, kuriam taikomos šio įstatymo nuostatos, skirtos duomenų valdytojui.

4. Šis įstatymas netaikomas, jeigu asmens duomenis tvarko fizinis asmuo ir tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti.

5. Tvarkant asmens duomenis valstybės saugumo, gynybos tikslais, šis įstatymas taikomas tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip.

6. Šis įstatymas nevaržo ir nedraudžia laisvo asmens duomenų judėjimo, kai vykdomi Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje įsipareigojimai.

7. Šiuo įstatymu Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos teisinis reglamentavimas suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmens duomenys** – bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu – duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta pasinaudojant tokiais

duomenimis kaip asmens kodas, vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai.

2. **Duomenų gavėjas** – juridinis ar fizinis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys. Šio įstatymo vykdymo priežiūros institucijos, nurodytos 8 ir 36 straipsniuose, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos nėra duomenų gavėjai, kai šios institucijos ir įstaigos pagal konkretų paklausimą gauna asmens duomenis įstatymų nustatytoms kontrolės funkcijoms atlikti.

3. **Duomenų teikimas** – asmens duomenų atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant juos prieinamus (išskyrus paskelbimą visuomenės informavimo priemonėse).

4. **Duomenų tvarkymas** – bet kuris su asmens duomenimis atliekamas veiksmas: rinkimas, užrašymas, kaupimas, saugojimas, klasifikavimas, grupavimas, jungimas, keitimas (papildymas ar taisymas), teikimas, paskelbimas, naudojimas, loginės ir (arba) aritmetinės operacijos, paieška, skleidimas, naikinimas ar kitoks veiksmas arba veiksmų rinkinys.

5. **Duomenų tvarkymas automatinio būdu** – duomenų tvarkymo veiksmai, visiškai ar iš dalies atliekami automatinėmis priemonėmis.

6. **Duomenų tvarkytojas** – juridinis ar fizinis (kuris nėra duomenų valdytojo darbuotojas) asmuo, duomenų valdytojo įgaliotas tvarkyti asmens duomenis. Duomenų tvarkytojas ir (arba) jo skyrimo tvarka gali būti nustatyti įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

7. **Duomenų valdytojas** – juridinis ar fizinis asmuo, kuris vienas arba drauge su kitais nustato asmens duomenų tvarkymo tikslus ir priemones. Jeigu duomenų tvarkymo tikslus nustato įstatymai ar kiti teisės aktai, duomenų valdytojas ir (arba) jo skyrimo tvarka gali būti nustatyti tuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

8. **Ypatingi asmens duomenys** – duomenys, susiję su fiziniu asmens rasine ar etnine kilme, politiniais, religiniais, filosofiniais ar kitais įsitikinimais, naryste profesinėse sąjungose, sveikata, lytiniu gyvenimu, taip pat informacija apie asmens teistumą.

9. **Išankstinė patikra** – numatomų duomenų tvarkymo veiksmų patikrinimas prieš juos pradėdant šio įstatymo nustatytais atvejais.

10. **Susisteminta rinkmena** – rinkmena asmens duomenų, sistemiškai išdėstytų pagal tam tikrus su asmeniu susijusius kriterijus, leidžiančius lengviau surasti asmens duomenis rinkmenoje.

11. **Sutikimas** – savanoriškas duomenų subjekto valios pareiškimas tvarkyti jo asmens duomenis jam žinomu tikslu. Sutikimas tvarkyti ypatingus asmens duomenis turi būti išreikštas aiškiai – rašytine, jai prilyginta ar kita forma, neabejotinai įrodančia duomenų subjekto valią.

12. **Tiesioginė rinkodara** – veikla, skirta paštu, telefonu arba kitokiu tiesioginiu būdu siūlyti asmenims prekes ar paslaugas ir (arba) teirautis jų nuomonės dėl siūlomų prekių ar paslaugų.

13. **Trečiasis asmuo** – juridinis ar fizinis asmuo, išskyrus duomenų subjektą, duomenų valdytoją, duomenų tvarkytoją ir asmenis, kurie yra tiesiogiai duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo įgalioti tvarkyti duomenis.

14. **Vidaus administravimas** – veikla, kuria užtikrinamas duomenų valdytojo savarankiškas funkcionavimas (struktūros tvarkymas, personalo valdymas, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas ir naudojimas, raštvedybos tvarkymas).

15. **Viešoji duomenų rinkmena** – valstybės registras ar kita duomenų rinkmena, kurie pagal įstatymus ar kitus teisės aktus skirti teikti informaciją visuomenei ir kuriais visuomenė gali teisėtai naudotis.

16. **Vaizdo stebėjimas** – vaizdo duomenų, susijusių su fiziniu asmeniu (toliau – vaizdo duomenys), tvarkymas naudojant automatines vaizdo stebėjimo priemones (vaizdo ir fotokameras ar pan.), nepaisant to, ar šie duomenys yra išsaugomi laikmenoje.

ANTRASIS SKIRSNIS

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

3 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymo reikalavimai

1. Duomenų valdytojas privalo užtikrinti, kad asmens duomenys būtų:

1) renkami apibrėžtais ir teisėtais tikslais ir toliau nebūtų tvarkomi tikslais, nesuderinamais su

nustatytais prieš renkant asmens duomenis;

2) tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai;

3) tikslūs ir, jei reikia dėl asmens duomenų tvarkymo, nuolat atnaujinami; netikslūs ar neišsamūs duomenys turi būti ištaisyti, papildyti, sunaikinti arba sustabdytas jų tvarkymas;

4) tapatūs, tinkami ir tik tokios apimtys, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti;

5) saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, negu to reikia tiems tikslams, dėl kurių šie duomenys buvo surinkti ir tvarkomi;

2. Asmens duomenys, surinkti kitais tikslais, gali būti tvarkomi statistikos, istoriniais ar mokslinio tyrimo tikslais tik įstatymų nustatytais atvejais, kai įstatymuose nustatytos tinkamos duomenų apsaugos priemonės.

4 straipsnis. Asmens duomenų saugojimas ir sunaikinimas

Asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslams, jie turi būti sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams.

5 straipsnis. Asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijai

1. Asmens duomenys gali būti tvarkomi, jeigu:

1) duomenų subjektas duoda sutikimą;

2) sudaroma arba vykdoma sutartis, kai viena iš šalių yra duomenų subjektas;

3) pagal įstatymus duomenų valdytojas yra įpareigotas tvarkyti asmens duomenis;

4) siekiama apsaugoti duomenų subjekto esminius interesus;

5) įgyvendinami oficialūs įgaliojimai, įstatymais ir kitais teisės aktais suteikti valstybės bei savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir įmonėms arba trečiajam asmeniui, kuriam teikiami asmens duomenys;

6) reikia tvarkyti dėl teisėto intereso, kurio siekia duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys, ir jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni.

2. Draudžiama tvarkyti ypatingus asmens duomenis, išskyrus atvejus, kai:

1) duomenų subjektas duoda sutikimą;

2) toks tvarkymas yra būtinas darbo ar valstybės tarnybos tikslais duomenų valdytojo teisėms ir prievolėms darbo teisės srityje įgyvendinti įstatymų nustatytais atvejais;

3) reikia apsaugoti duomenų subjekto arba kito asmens esminius interesus, kai duomenų subjektas nepajėgia duoti sutikimo dėl fizinės negalios arba yra neveiksnus;

4) asmens duomenis tvarko savo veikloje fondas, asociacija ar kita ne pelno organizacija politiniais, filosofiniais, religiniais ar su profesinėmis sąjungomis susijusiais tikslais, jei tvarkomi asmens duomenys yra susiję tik su šios organizacijos nariais arba su asmenimis, kurie nuolat kitaip dalyvauja jos veikloje dėl šios organizacijos siekiamų tikslų. Šie asmens duomenys negali būti teikiami trečiajam asmeniui be duomenų subjekto sutikimo;

5) duomenų subjektas asmens duomenis paskelbė viešai;

6) įstatymų nustatytais atvejais būtina užkirsti kelią nusikalstamoms ar kitoms neteisėtoms veikoms arba būtina jas tirti;

7) jie yra reikalingi bylai nagrinėti teisme;

8) įstatymai įpareigoja duomenų valdytoją tvarkyti tokius duomenis.

3. Duomenys apie asmens sveikatą taip pat gali būti tvarkomi šio įstatymo 10 straipsnyje ir sveikatos sritį reglamentuojančių įstatymų nustatytais tikslais ir tvarka.

4. Asmens duomenis, susijusius su asmens teistumu, nusikalstamomis veikomis ar saugumo priemonėmis, vykdamas nusikalstamų veikų prevenciją, tyrimą, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais įstatymų nustatyta tvarka gali tvarkyti tik valstybės institucija ar įstaiga. Kiti fiziniai ar juridiniai asmenys tokius duomenis gali tvarkyti įstatymų nustatytais atvejais, kai yra tinkamai įgyvendintos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytos priemonės duomenų subjekto teisėtiems interesams apsaugoti. Išsamūs duomenys apie asmenų teistumą gali būti tvarkomi tik Valstybės registrų įstatymo nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Asmens duomenų teikimas

Asmens duomenys šio įstatymo nustatytais atvejais teikiami pagal duomenų valdytojo ir duomenų gavėjo sudarytą asmens duomenų teikimo sutartį (daugkartinio teikimo atveju) arba duomenų gavėjo prašymą (vienkartinio teikimo atveju). Sutartyje turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, sąlygos, tvarka ir teikiamų asmens duomenų apimtis. Prašyme turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo bei gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis.

7 straipsnis. Asmens kodo naudojimas

1. Asmens kodas – unikali skaitmenų seka. Asmens kodas asmeniui suteikiamas Gyventojų registro įstatymo nustatyta tvarka.

2. Naudoti asmens kodą, kai tvarkomi asmens duomenys, galima tik gavus duomenų subjekto sutikimą, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse, kai asmens kodą naudoti draudžiama.

3. Be duomenų subjekto sutikimo asmens kodą galima naudoti tik:

1) jeigu tokia teisė yra nustatyta šiame ir kituose įstatymuose;

2) atliekant mokslinį arba statistinį tyrimą šio įstatymo 12 ir 13 straipsniuose nustatytais atvejais;

3) valstybės, žinybiniuose registruose, jeigu jie yra įteisinti Valstybės registrų įstatymo nustatyta tvarka, ir informacinėse sistemose, jeigu jos yra įteisintos teisės aktų nustatyta tvarka;

4) juridiniams asmenims, kurių veikla susijusi su paskolų teikimu ir skolų išieškojimu, draudimu ar lizingo (finansinės nuomos) verslu, taip pat sveikatos apsaugos ir socialinio draudimo bei kitų socialinę paramą teikiančių ir administruojančių institucijų ir švietimo įstaigų, mokslo ir studijų institucijų veikloje. Šiame punkte nurodyti juridiniai asmenys asmens kodą gali naudoti tik tuo tikslu, kuriuo jis buvo gautas, ir tik tais atvejais, kai tai yra būtina teisėtam ir apibrėžtam asmens duomenų tvarkymo tikslui pasiekti;

5) įstatymų nustatytais atvejais tvarkant įslaptintus duomenis.

4. Draudžiama asmens kodą skelbti viešai.

5. Draudžiama rinkti ir naudoti asmens kodą tiesioginės rinkodaros tikslais.

8 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas ir visuomenės informavimo laisvės derinimas

Asmens duomenų tvarkymą visuomenės informavimo priemonėse visuomenės informavimo, meninės ir literatūrinės raiškos tikslais prižiūri žurnalistų etikos inspektorius. Jo kompetenciją nustato Visuomenės informavimo įstatymas. Šiais atvejais asmens duomenų tvarkymui taikomos tik šio įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 30, 53 ir 54 straipsnių nuostatos.

9 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas socialinio draudimo ir socialinės paramos tikslais

Socialinio draudimo ir socialinės paramos tikslais Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos ir socialinę paramą teikiantys ar administruojantys juridiniai asmenys asmens duomenis vieni kitiems teikia be duomenų subjekto sutikimo.

10 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas sveikatos apsaugos tikslais

1. Asmens duomenis apie asmens sveikatą (jos būklę, diagnozę, prognozę, gydymą ir kt.) gali tvarkyti įgaliotas sveikatos apsaugos sistemos darbuotojas. Asmens sveikatos paslaptis turi būti saugoma pagal Civilinį kodeksą, pacientų teises reglamentuojančius įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Asmens duomenys mokslinio medicininio tyrimo tikslais tvarkomi vadovaujantis šiuo ir kitais įstatymais.

3. Asmens duomenys apie asmens sveikatą automatinio būdu, taip pat mokslinio medicininio tyrimo tikslais gali būti tvarkomi tik pranešus Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Šiuo atveju Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija privalo atlikti išankstinę patikrą.

11 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas rinkimų, referendumo, piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos tikslais

1. Asmens duomenų (vardo, pavardės, gimimo datos, asmens kodo, gyvenamosios vietos adreso, pilietybės, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numerio) tvarkymą rinkimų, referendumo, vietos gyventojų apklausos, piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos, politinių kampanijų, politinių partijų finansavimo tikslais nustato šis ir kiti įstatymai.

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos pagal kandidatų ar jų atstovų pateiktus pareiškinius ir kitus dokumentus sudaryta ir interneto tinklalapyje paskelbta informacija apie kandidatus, taip pat kandidatų gautus balsus, rinkimų, referendumo komisijų narių, stebėtojų, atstovų, iniciatyvinių grupių narių sąrašai po rinkimų, referendumo rezultatų paskelbimo, taip pat politinės kampanijos aukotojų sąrašai po jų paskelbimo gali būti keičiami, kai taisomos kalbos klaidos ar informacija interneto tinklalapyje skiriasi nuo informacijos, teisės aktų nustatyto laiku pateiktos pareiškimuose ir kituose dokumentuose. Interneto tinklalapyje negali būti skelbiami kandidatų ir kitų asmenų asmens kodai, pilietybė ar asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų numeriai, tikslus gyvenamosios vietos adresas (gatvė, namo, buto numeris).

12 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas mokslinio tyrimo tikslais

1. Atliekant mokslinį tyrimą, asmens duomenys tvarkomi, jeigu duomenų subjektas davė sutikimą. Be duomenų subjekto sutikimo asmens duomenys mokslinio tyrimo tikslais gali būti tvarkomi tik pranešus Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Šiuo atveju Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija privalo atlikti išankstinę patikrą.

2. Moksliniam tyrimui panaudoti asmens duomenys turi būti nedelsiant pakeisti taip, kad nebūtų galima nustatyti duomenų subjekto tapatybės.

3. Moksliniam tyrimui surinkti ir saugomi asmens duomenys negali būti naudojami kitais tikslais.

4. Tais atvejais, kai atliekamiems tyrimams nėra būtini asmens tapatybę nustatantys duomenys, duomenų valdytojas teikia duomenų gavėjui tokius asmens duomenis, iš kurių negalima nustatyti asmens tapatybės.

5. Tyrimo rezultatai skelbiami kartu su asmens duomenimis, jeigu duomenų subjektas duoda sutikimą, kad jo asmens duomenys būtų paskelbti.

13 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas statistikos tikslais

1. Asmens duomenų tvarkymas statistikos tikslais yra statistinių tyrimų vykdymas, jų rezultatų teikimas ir saugojimas.

2. Asmens duomenys, surinkti ne statistikos tikslais, įstatymų nustatytais atvejais gali būti naudojami oficialiosios statistikos informacijai rengti.

3. Asmens duomenys, surinkti statistikos tikslais, gali būti teikiami ir naudojami ne statistikos tikslais. Statistikos įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais.

4. Asmens duomenys, surinkti skirtingiems statistikos tikslams, lyginami ir jungiami tik tuo atveju, jeigu užtikrinama asmens duomenų apsauga nuo neteisėto naudojimo ne statistikos tikslais.

5. Ypatingi asmens duomenys statistikos tikslais renkami tik tokia forma, kuri neleistų tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti duomenų subjekto tapatybę, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

14 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas tiesioginės rinkodaros tikslais

1. Asmens duomenys gali būti tvarkomi tiesioginės rinkodaros tikslais tik po to, kai duomenų subjektas duoda sutikimą.

2. Asmens duomenys gali būti tvarkomi tiesioginės rinkodaros tikslais, jeigu juos renkant yra nustatoma asmens duomenų saugojimo trukmė.

3. Duomenų valdytojas privalo sudaryti aiškia, nemokamą ir lengvai įgyvendinamą galimybę duomenų subjektui išreikšti sutikimą ar nesutikimą dėl jo asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais.

4. Duomenų valdytojas, kuris teikdamas paslaugas ar parduodamas prekes šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis yra gavęs iš duomenų subjektų, esančių jo klientais, kontaktinius asmens duomenis (vardą, pavardę ir adresą), šiuos duomenis gali naudoti be atskiro duomenų subjekto sutikimo tik savo paties panašių prekių ar paslaugų rinkodarai, jeigu klientams yra suteikiama aiški, nemokama ir lengvai įgyvendinama galimybė nesutikti arba atsisakyti tokio duomenų naudojimo pirmiau nurodytais tikslais, jeigu klientas iš pradžių neprieštaravo dėl tokio duomenų naudojimo teikiant kiekvieną pasiūlymą.

15 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas elektroninių ryšių srityje

Asmens duomenys elektroninių ryšių srityje tvarkomi vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymu ir šiuo įstatymu.

15¹ straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, numatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinėje dalyje

Asmens duomenys vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, numatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinėje dalyje, tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymu ir šiuo įstatymu.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-1372](#), 2011-05-12, *Žin.*, 2011, Nr. 65-3046 (2011-05-28), i. k. 1111010ISTA0XI-1372

TREČIASIS SKIRSNIS VAIZDO STEBĖJIMAS

16 straipsnis. Vaizdo stebėjimo sąlygos

Vaizdo stebėjimas gali būti vykdomas siekiant užtikrinti visuomenės saugumą, viešąją tvarką, apginti asmenų gyvybę, sveikatą, turtą ir kitas asmenų teises ir laisves, tačiau tik tais atvejais, kai kiti būdai ar priemonės yra nepakankamos ir (arba) netinkamos siekiant išvardytų tikslų ir jeigu duomenų subjekto interesai nėra svarbesni.

17 straipsnis. Vaizdo stebėjimas darbo vietoje

Vaizdo stebėjimas darbo vietoje gali būti vykdomas, kai dėl darbo specifikos būtina užtikrinti asmenų, turto ar visuomenės saugumą ir kitais atvejais, kai kiti būdai ar priemonės yra nepakankamos ir (arba) netinkamos siekiant išvardytų tikslų.

18 straipsnis. Vaizdo stebėjimo reikalavimai

1. Vaizdo duomenų tvarkymas turi būti nustatytas duomenų valdytojo patvirtintame rašytiniame dokumente, kuriame yra nurodomas vaizdo stebėjimo tikslas ir apimtis, vaizdo duomenų saugojimo terminas, priėjimo prie tvarkomų vaizdo duomenų sąlygos, šių duomenų naikinimo sąlygos ir tvarka bei nustatyti kiti reikalavimai teisėtam vaizdo duomenų tvarkymui.

2. Duomenų valdytojas užtikrina, kad vaizdo duomenis tvarkytų tik duomenų valdytojo įgalioti asmenys, kurie turi būti supažindinti su asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir pasirašytinai įsipareigoję jų laikytis.

19 straipsnis. Vaizdo stebėjimo priemonių įrengimas

1. Vaizdo stebėjimo priemonės turi būti įrengiamos taip, kad atsižvelgiant į nustatytą vaizdo stebėjimo tikslą:

1) vaizdo stebėjimas būtų vykdomas ne didesnėje patalpos ar teritorijos dalyje, negu tai yra būtina;

2) būtų renkama ne daugiau vaizdo duomenų, negu tai yra būtina.

2. Draudžiama įrengti ir eksploatuoti įrengtas vaizdo stebėjimo priemones, kad į jų stebėjimo lauką patektų gyvenamoji patalpa ir (arba) jai priklausanti privati teritorija ar įėjimas į ją, išskyrus

įstatymų nustatytus atvejus. Bendrojo naudojimo patalpose vaizdo stebėjimo priemonės gali būti įrengiamos bendraturčių daugumos sprendimu.

3. Draudžiama vykdyti vaizdo stebėjimą patalpose, kuriose duomenų subjektas pagrįstai tikisi absoliučios privatumo apsaugos ir kur toks stebėjimas žemintų žmogaus orumą (pvz., tualetuose, persirengimo kambariuose ir pan.).

20 straipsnis. Duomenų subjekto informavimas vykdant vaizdo stebėjimą

1. Duomenų valdytojas užtikrina, kad prieš patenkant į patalpas ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, būtų aiškiai ir tinkamai pateikiama ši informacija:

1) apie vykdomą vaizdo stebėjimą;

2) duomenų valdytojo rekvizitai ir kontaktinė informacija (adresas arba telefono ryšio numeris).

2. Duomenų valdytojas gali pateikti ir kitą papildomą informaciją, kad būtų užtikrintas teisėtas vaizdo duomenų tvarkymas nepažeidžiant duomenų subjekto teisių (pvz., vaizdo stebėjimo tikslas).

3. Vykdamas vaizdo stebėjimą darbo vietoje ir duomenų valdytojo patalpose ar teritorijose, kuriose dirba jo darbuotojai, šie darbuotojai apie tokį jų vaizdo duomenų tvarkymą turi būti informuojami raštu šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKUMO VERTINIMAS IR ĮSISKOLINIMO VALDYMAS

21 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas asmens mokumui įvertinti ir įsiskolinimui valdyti

1. Duomenų valdytojas turi teisę tvarkyti ir teikti teisėtą interesą turintiems tretiesiems asmenims laiku bei tinkamai finansinių ir (arba) turtinių įsipareigojimų jam neįvykdžiusių duomenų subjektų (toliau – skolininkų) duomenis, taip pat ir asmens kodą, kad būtų galima įvertinti asmens mokumą ir valdyti įsiskolinimą, jei tinkamai įgyvendinami šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyti duomenų apsaugos reikalavimai.

2. Duomenų valdytojas turi teisę skolininkų duomenis, taip pat ir asmens kodą, teikti duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų duomenų rinkmenas (toliau – jungtines rinkmenas). Duomenų valdytojas gali tvarkyti jungtines rinkmenas, turėdamas tikslą teikti tokius duomenis teisėtą interesą turintiems tretiesiems asmenims, kad šie galėtų įvertinti duomenų subjekto mokumą ir valdyti įsiskolinimą, tik šio įstatymo 33 straipsnio nustatyta tvarka pranešęs Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, kuri privalo atlikti išankstinę patikrą.

3. Duomenų valdytojas gali teikti skolininkų duomenis tik tuo atveju, jeigu jis duomenų subjektui raštu pateikė priminimą apie įsipareigojimų neįvykdymą ir per 30 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai duomenų valdytojas išsiuntė (pateikė) duomenų subjektui priminimą:

1) įsiskolinimas liko nepadengtas ir (arba) mokėjimo terminas nebuvo atidėtas arba

2) duomenų subjektas pagrįstai neginčijo įsiskolinimo.

4. Duomenų valdytojas negali tvarkyti ypatingų asmens duomenų.

5. Jungtinės rinkmenos negali būti jungiamos su asmens duomenimis iš kitų asmens duomenų rinkmenų, kurios buvo sudarytos ir yra tvarkomos kitais negu mokumo vertinimo bei įsiskolinimo valdymo tikslais.

6. Duomenų valdytojas, tvarkantis jungtines rinkmenas, gavęs iš šio straipsnio 2 dalyje nurodyto duomenų valdytojo skolininkų duomenis, privalo kiekvienam duomenų subjektui suteikti šią informaciją (išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas tokią informaciją jau turi):

1) apie savo (duomenų valdytojo) ir savo atstovo, jeigu šis yra, rekvizitus ir buveinę;

2) kokiais tikslais tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys;

3) iš kokių šaltinių ir kokie duomenų subjekto duomenys surinkti, kam ir kokiais tikslais teikiami, apie duomenų subjekto teisės susipažinti su savo asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti neteisingus, netikslius, neišsamius savo asmens duomenis buvimą.

7. Duomenys apie faktą, kad duomenų subjektas laiku ir tinkamai neįvykdė savo finansinių ir (arba) turtinių įsipareigojimų, negali būti tvarkomi ilgiau negu 10 metų nuo įsiskolinimo padengimo dienos. Kai duomenų subjektas įsiskolinimą padengia, duomenų valdytojai privalo užtikrinti, kad tvarkant duomenis apie duomenų subjekto tinkamai ir laiku neįvykdytus finansinius ir (arba) turtinius įsipareigojimus būtų nurodoma:

- 1) kad duomenų subjektas įsiskolinimą padengė;
- 2) įsiskolinimo padengimo data.

22 straipsnis. Duomenų apie suteiktas finansines paslaugas, susijusias su rizikos prisiėmimu, tvarkymas mokumo vertinimo tikslais

1. Bankai ir kitos kredito įstaigos bei finansų įmonės, kurios verčiasi kreditine ir (arba) finansine veikla, gali gauti viena iš kitos duomenų subjektų, kuriems šie bankai ir kitos kredito įstaigos bei finansų įmonės, kurios verčiasi kreditine ir (arba) finansine veikla, yra suteikę ar ketina suteikti finansinių paslaugų, susijusių su rizikos prisiėmimu (kaip tai apibrėžia Finansų įstaigų įstatymas) (toliau – paslaugos), bei šių asmenų įsipareigojimus minėtoms įstaigoms ir įmonėms užtikrinančių duomenų subjektų asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu asmens kodas nesuteiktas, – asmens dokumento duomenis), pageidautų finansinių įsipareigojimų, dėl kurių buvo priimtas neigiamas sprendimas, rūšis ir sumas, esamų finansinių įsipareigojimų rūšis, sumas, vykdymo terminus, duomenis apie šių įsipareigojimų vykdymą, taip pat duomenis apie buvusius finansinius įsipareigojimus ir jų vykdymą) mokumo vertinimo tikslais, jei šie duomenų subjektai duoda sutikimą.

2. Bankai ir kitos kredito įstaigos bei finansų įmonės, kurios verčiasi kreditine ir (arba) finansine veikla, gali gauti asmens duomenis šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis sąlygomis ir apimtimi tik tais atvejais, kai duomenų subjektas:

1) kreipiasi į šias įstaigas, įmones dėl paslaugų gavimo ar dėl finansinių įsipareigojimų užtikrinimo;

2) yra gavęs iš šių įstaigų, įmonių paslaugų ar yra užtikrinęs finansinius įsipareigojimus ir yra būtina nustatyti, ar nekyla grėsmė tinkamam prisiimtų įsipareigojimų vykdymui.

3. Bankai ir kitos kredito įstaigos bei finansų įmonės, kurios verčiasi kreditine ir (arba) finansine veikla, užtikrina, kad gauti duomenų subjektų duomenys nebūtų:

1) tvarkomi tikslais, kurie nėra suderinami su nustatytaisiais prieš renkant asmens duomenis;

2) saugomi ilgiau negu 12 mėnesių, jeigu buvo priimtas sprendimas atsisakyti suteikti paslaugą.

4. Bankai ir kitos kredito įstaigos bei finansų įmonės, kurios verčiasi kreditine ir (arba) finansine veikla, užtikrina, kad duomenys apie jų suteiktas paslaugas, jų vykdymą ir tinkamą įvykdymą nebūtų saugomi ilgiau negu 10 metų nuo šių įsipareigojimų įvykdymo dienos, jeigu įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai nenustato kitaip.

PENKTASIS SKIRSNIS DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖS

23 straipsnis. Duomenų subjekto teisės

1. Duomenų subjektas šio įstatymo nustatyta tvarka turi teisę:

1) žinoti (būti informuotas) apie savo asmens duomenų tvarkymą;

2) susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi;

3) reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant šio ir kitų įstatymų nuostatų;

4) nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

2. Duomenų valdytojas privalo sudaryti sąlygas duomenų subjektui įgyvendinti šiame straipsnyje nustatytas teises, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai reikia užtikrinti:

1) valstybės saugumą ar gynybą;

2) viešąją tvarką, nusikalstamų veikų prevenciją, tyrimą, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą;

3) svarbius valstybės ekonominius ar finansinius interesus;

4) tarnybinės ar profesinės etikos pažeidimų prevenciją, tyrimą ir nustatymą;

5) duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.

3. Duomenų valdytojas turi motyvuotai pagrįsti atsisakymą vykdyti duomenų subjekto prašymą įgyvendinti šio įstatymo nustatytas duomenų subjekto teises. Duomenų valdytojas, gavęs duomenų subjekto prašymą, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų subjekto kreipimosi dienos turi pateikti jam atsakymą. Jeigu duomenų subjekto prašymas išreikštas rašytine forma, duomenų valdytojas turi pateikti jam atsakymą raštu.

4. Duomenų subjektas gali skusti duomenų valdytojo veiksmus (neveikimą) Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai per 3 mėnesius nuo atsakymo iš duomenų valdytojo gavimo dienos arba per 3 mėnesius nuo tos dienos, kada baigiasi šio straipsnio 3 dalyje nustatytas terminas pateikti atsakymą. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veiksmus (neveikimą) įstatymų nustatyta tvarka duomenų subjektas gali skusti teismui.

24 straipsnis. Duomenų subjekto informavimas apie jo duomenų tvarkymą

1. Duomenų valdytojas privalo suteikti duomenų subjektui, kurio asmens duomenis renka tiesiogiai iš jo, šią informaciją (išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas tokią informaciją jau turi):

1) apie savo (duomenų valdytojo) ir savo atstovo, jeigu šis yra, tapatybę ir nuolatinę gyvenamąją vietą (jeigu duomenų valdytojas ar jo atstovas yra fizinis asmuo) ar rekvizitus ir buveinę (jeigu duomenų valdytojas ar jo atstovas yra juridinis asmuo);

2) kokiais tikslais ketinami tvarkyti duomenų subjekto asmens duomenys;

3) kitą papildomą informaciją (kam ir kokiais tikslais teikiami duomenų subjekto asmens duomenys; kokius savo asmens duomenis duomenų subjektas privalo pateikti ir kokios yra duomenų nepateikimo pasekmės, apie duomenų subjekto teisę susipažinti su savo asmens duomenimis ir teisę reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus savo asmens duomenis), kiek jos reikia, kad būtų užtikrintas teisingas asmens duomenų tvarkymas nepažeidžiant duomenų subjekto teisių.

2. Duomenų valdytojas, kuris asmens duomenis gauna ne iš duomenų subjekto, privalo apie tai informuoti duomenų subjektą pradėdamas tvarkyti asmens duomenis arba, jei ketina duomenis teikti tretiesiems asmenims, privalo apie tai informuoti duomenų subjektą ne vėliau kaip iki to momento, kai duomenys teikiami pirmą kartą, išskyrus atvejus, kai įstatymai ar kiti teisės aktai apibrėžia tokių duomenų rinkimo ir teikimo tvarką bei duomenų gavėjus. Šiuo atveju duomenų valdytojas privalo duomenų subjektui suteikti šią informaciją (išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas tokią informaciją jau turi):

1) apie savo (duomenų valdytojo) ir savo atstovo, jeigu šis yra, tapatybę ir nuolatinę gyvenamąją vietą (jei duomenų valdytojas ar jo atstovas yra fizinis asmuo) ar rekvizitus ir buveinę (jei duomenų valdytojas ar jo atstovas yra juridinis asmuo);

2) kokiais tikslais tvarkomi ar ketinami tvarkyti duomenų subjekto asmens duomenys;

3) kitą papildomą informaciją (iš kokių šaltinių ir kokie duomenų subjekto asmens duomenys renkami ar ketinami rinkti; kam ir kokiais tikslais teikiami duomenų subjekto asmens duomenys; apie duomenų subjekto teisę susipažinti su savo asmens duomenimis ir teisę reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus savo asmens duomenis), kiek jos reikia, kad būtų užtikrintas teisingas asmens duomenų tvarkymas nepažeidžiant duomenų subjekto teisių.

3. Kai duomenų valdytojas renka ar ketina rinkti asmens duomenis iš duomenų subjekto ir juos tvarko ar ketina tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslais, prieš teikdamas duomenų subjekto duomenis, jis privalo informuoti duomenų subjektą, kam ir kokiais tikslais jo asmens duomenys bus teikiami.

4. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma tvarkant asmens duomenis statistikos, istoriniais ar mokslinio tyrimo tikslais, kai tokios informacijos pateikti neįmanoma ar pernelyg sunku (dėl didelio duomenų subjektų skaičiaus, duomenų senumo, nepagrįstai didelių sąnaudų) arba kai duomenų

rinkimo ir teikimo tvarką nustato įstatymai. Apie tai duomenų valdytojas privalo pranešti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai šio įstatymo 33 straipsnio nustatyta tvarka. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija privalo atlikti išankstinę patikrą.

25 straipsnis. Duomenų subjekto teisė susipažinti su savo asmens duomenimis

1. Duomenų subjektas, pateikdamas duomenų valdytojui ar duomenų tvarkytojui asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, turi teisę gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens duomenys surinkti, kokių tikslu jie tvarkomi, kokiems duomenų gavėjams teikiami ir buvo teikti bent per paskutinius vienus metus.

2. Duomenų valdytojas, gavęs duomenų subjekto paklausimą dėl jo asmens duomenų tvarkymo, privalo atsakyti, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, ir pateikti duomenų subjektui prašomus duomenis ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų subjekto kreipimosi dienos. Duomenų subjekto prašymu tokie duomenys turi būti pateikiami raštu. Neatlygintinai tokius duomenis duomenų valdytojas teikia duomenų subjektui kartą per kalendorinius metus. Teikiant duomenis atlygintinai, atlyginimo dydis neturi viršyti duomenų teikimo sąnaudų. Duomenų teikimo atlyginimo tvarką nustato Vyriausybė.

26 straipsnis. Duomenų subjekto teisė reikalauti ištaisyti, sunaikinti ar sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus

1. Jeigu duomenų subjektas, susipažinęs su savo asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, ir kreipiasi į duomenų valdytoją, duomenų valdytojas nedelsdamas privalo asmens duomenis patikrinti ir duomenų subjekto prašymu (išreikštu rašytine, žodine ar kita forma) nedelsdamas ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus asmens duomenis ir (arba) sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą.

2. Jeigu duomenų subjektas, susipažinęs su savo asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai, nesąžiningai, ir kreipiasi į duomenų valdytoją, duomenų valdytojas nedelsdamas privalo neatlygintinai patikrinti asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, sąžiningumą ir duomenų subjekto prašymu (išreikštu rašytine forma) nedelsdamas sunaikinti neteisėtai ir nesąžiningai sukauptus asmens duomenis ar sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą.

3. Duomenų subjekto prašymu sustabdžius jo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, asmens duomenys, kurių tvarkymo veiksmai sustabdyti, turi būti saugomi tol, kol bus ištaisyti ar sunaikinti (duomenų subjekto prašymu arba pasibaigus duomenų saugojimo terminui). Kiti tvarkymo veiksmai su tokiais asmens duomenimis gali būti atliekami tik:

- 1) turint tikslą įrodyti aplinkybes, dėl kurių duomenų tvarkymo veiksmai buvo sustabdyti;
- 2) jei duomenų subjektas duoda sutikimą toliau tvarkyti savo asmens duomenis;
- 3) jei reikia apsaugoti trečiųjų asmenų teises ar teisėtus interesus.

4. Duomenų valdytojas privalo nedelsdamas pranešti duomenų subjektui apie jo prašymu atliktą ar neatliktą asmens duomenų ištaisymą, sunaikinimą ar asmens duomenų tvarkymo veiksmų sustabdymą.

5. Asmens duomenys taisomi ir naikinami arba jų tvarkymo veiksmai sustabdomi pagal duomenų subjekto tapatybę ir jo asmens duomenis patvirtinančius dokumentus, gavus duomenų subjekto prašymą.

6. Jeigu duomenų valdytojas abejoja duomenų subjekto pateiktų asmens duomenų teisingumu, jis privalo sustabdyti tokių duomenų tvarkymo veiksmus, duomenis patikrinti ir patikslinti. Tokie asmens duomenys gali būti naudojami tik jų teisingumui patikrinti.

7. Duomenų valdytojas privalo nedelsdamas informuoti duomenų gavėjus apie duomenų subjekto prašymu ištaisytus ar sunaikintus asmens duomenis, sustabdytus asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus atvejus, kai pateikti tokią informaciją būtų neįmanoma arba pernelyg sunku (dėl didelio duomenų subjektų skaičiaus, duomenų laikotarpio, nepagrįstai didelių sąnaudų). Tokiu atveju turi būti nedelsiant pranešama Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

27 straipsnis. Duomenų subjekto teisė nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys

1. Duomenų valdytojas šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytais atvejais, taip pat kai duomenys tvarkomi ar ketinami tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslais, privalo supažindinti duomenų subjektą su jo teise nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

2. Duomenų subjektas šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais turi teisę nesutikti (raštu, žodžiu ar kitokia forma), kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys. Jeigu duomenų subjekto nesutikimas yra teisiškai pagrįstas, duomenų valdytojas privalo nedelsdamas ir nemokamai nutraukti asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ir informuoti duomenų gavėjus.

3. Duomenų subjektas turi teisę nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys, nenurodydamas nesutikimo motyvų, kai duomenys tvarkomi ar ketinami tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslais. Šiuo atveju duomenų valdytojas privalo nedelsdamas ir nemokamai nutraukti asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ir informuoti duomenų gavėjus.

4. Duomenų subjekto prašymu duomenų valdytojas privalo pranešti duomenų subjektui apie jo asmens duomenų tvarkymo veiksmų nutraukimą ar atsisakymą nutraukti duomenų tvarkymo veiksmus.

28 straipsnis. Asmens savybių įvertinimas automatinio būdu

1. Negali būti priimamas sprendimas dėl duomenų subjekto savybių (kreditingumo, patikimumo, darbingumo ir kt.), jeigu tokios savybės buvo įvertintos tik automatinio būdu, kai toks sprendimas gali sukelti duomenų subjektui teisinių pasekmių ar kitaip jį paveikti, išskyrus šiuos atvejus:

1) sprendimas yra priimamas įstatymų nustatyta tvarka, kai įstatymai numato duomenų subjekto teisėtų interesų apsaugos priemones;

2) sprendimas yra priimamas sudarant arba vykdant sutartį tuo atveju, kai duomenų subjekto prašymas sudaryti ar vykdyti sutartį yra patenkinamas;

3) sprendimas yra priimamas sudarant arba vykdant sutartį, jeigu įgyvendintos tinkamos priemonės duomenų subjekto teisėtiems interesams apsaugoti, pavyzdžiui, yra nustatyta tvarka, leidžianti duomenų subjektui pareikšti savo nuomonę.

2. Duomenų valdytojas, prieš pradėdamas duomenų subjekto savybių vertinimą automatinio būdu, privalo sudaryti sąlygas duomenų subjektui susipažinti su duomenų valdytojo nustatytais vertinimo kriterijais ir principais.

3. Jeigu duomenų valdytojas įvertina duomenų subjekto savybes automatinio būdu ir duomenų subjektas nesutinka su tokiu įvertinimu, jis turi teisę pareikšti savo nuomonę dėl jo savybių įvertinimo. Duomenų valdytojas turi atsižvelgti į duomenų subjekto nuomonę ir prireikus vertinimą pakartoti neautomatinio būdu.

29 straipsnis. Paslauga duomenų subjektui įgyvendinant duomenų subjekto teisę susipažinti su savo asmens duomenimis

1. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija padeda duomenų subjektui įgyvendinti jo teisę susipažinti su savo asmens duomenimis.

2. Duomenų subjektas, kreipdamasis į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją ir pateikdamas asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, turi teisę prašyti Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją surinkti iš registruotų duomenų valdytojų jo asmens duomenis ar informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą ir jį supažindinti su surinktais duomenimis ar informacija. Jeigu duomenų subjektas į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją kreipiasi elektroniniu būdu, jo prašymas turi būti pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Atsakymas į tokį prašymą asmeniui pateikiamas elektroniniu paštu, o asmens pageidavimu – siunčiamas paštu prašyme nurodytu adresu arba įteikiamas. Atsakymas elektroniniu paštu turi būti pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija privalo atsakyti į tokį duomenų subjekto prašymą per 30 kalendorinių dienų.

3. Atlikdama šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paslaugą duomenų subjektui, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės rinkti Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatytų duomenų, kurie yra įslaptinta informacija.

4. Už šio straipsnio 2 dalyje nustatytą paslaugą duomenų subjektui imama Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

5. Asmens duomenų valdytojų valstybės registre registruoti duomenų valdytojai, gavę Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos paklausimą dėl konkretaus duomenų subjekto teisės susipažinti su savo asmens duomenimis įgyvendinimo, privalo ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų pateikti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai atsakymą jos nustatyta tvarka (duomenų subjekto prašomus asmens duomenis ar informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą arba nurodyti, kad duomenų subjekto duomenų netvarko).

6. Duomenų valdytojai privalo užtikrinti iš Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos gautų ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai teikiamų duomenų subjekto duomenų saugumą, konfidencialumą, vientisumą ir prieinamumą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS DUOMENŲ SAUGUMAS

30 straipsnis. Duomenų saugumas

1. Duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Minėtos priemonės turi užtikrinti tokį saugumo lygį, kuris atitiktų saugotinų asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką, ir turi būti išdėstytos rašytinės formos dokumente (duomenų valdytojo patvirtintose asmens duomenų tvarkymo taisyklėse, duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo sudarytoje sutartyje ir pan.).

2. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nustato bendruosius reikalavimus organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms.

3. Duomenų valdytojas pats tvarko asmens duomenis ir (arba) įgalioja duomenų tvarkytoją. Jeigu duomenų valdytojas įgalioja duomenų tvarkytoją tvarkyti asmens duomenis, jis privalo parinkti tokį duomenų tvarkytoją, kuris garantuotų reikiamas technines ir organizacines duomenų apsaugos priemones ir užtikrintų, kad tokių priemonių būtų laikomasi.

4. Duomenų valdytojas, įgaliodamas duomenų tvarkytoją tvarkyti asmens duomenis, nustato, kad duomenys turi būti tvarkomi tik pagal duomenų valdytojo nurodymus.

5. Duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo, kuris nėra duomenų valdytojas, santykiai turi būti nustatomi rašytinėje sutartyje, išskyrus atvejus, kai tokius santykius nustato įstatymai ar kiti teisės aktai.

6. Duomenų valdytojo, duomenų tvarkytojo ir jų atstovų darbuotojai, kurie tvarko asmens duomenis, privalo saugoti asmens duomenų paslaptį, jeigu šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai. Ši pareiga galioja pasitraukus iš valstybės tarnybos, perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus darbo ar sutartiniais santykiams.

7. Duomenų subjektams (fiziniams asmenims) siunčiami ar pateikiami spausdintiniai rašytiniai informacinio pobūdžio pranešimai apie duomenų subjektams (fiziniams asmenims) suteiktas paslaugas, duomenų subjektų (fizinių asmenų) prievoles, sutarčių su duomenų subjektais (fiziniais asmenimis) vykdymą, sąskaitos, darbdavio darbuotojui skirti atsiskaitymo lapeliai, individualūs komercinio pobūdžio pasiūlymai duomenų subjektams (fiziniams asmenims), kurių turinyje yra nurodomi duomenų subjektų (fizinių asmenų) asmens duomenys, įskaitant, tačiau neapsiribojant, duomenis apie asmens vardą ir pavardę, gyvenamąją vietą, sumokėtus ar nesumokėtus mokesčius, mokėtojo kodą ar numerį, atsiskaitomosios knygelės numerį, privalo būti pateikiami uždaru pavidalu, ant kurio gali būti tik pašto paslaugoms būtina informacija, ir tokių pranešimų turinys gali būti matomas tik duomenų subjektui (fiziniam asmeniui), kuriam adresuojamas pranešimas, ar jo sutikimu trečiajam asmeniui, atidarius ar išpakavus pateiktą

pranešimą. Šios nuostatos netaikomos, jeigu minėti pranešimai įteikiami asmens duomenų subjektams (fiziniais asmenimis) asmeniškai ir konfidencialiai.

8. Už šio straipsnio 7 dalyje nurodytų reikalavimų tinkamą vykdymą yra atsakingi duomenų valdytojai ir asmenys, kurių užsakymu siunčiami šio straipsnio 7 dalyje nurodyti rašytiniai informacinio pobūdžio pranešimai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS DUOMENŲ VALDYTOJŲ REGISTRAVIMAS

31 straipsnis. Pranešimas apie duomenų tvarkymą

Asmens duomenys gali būti tvarkomi automatinio būdu tik tuo atveju, kai duomenų valdytojas arba jo atstovas (pagal šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 3 punktą) Vyriausybės nustatyta tvarka praneša Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, išskyrus atvejus, kai asmens duomenys tvarkomi:

- 1) vidaus administravimo tikslais;
- 2) politiniais, filosofiniais, religiniais ar su profesinėmis sąjungomis susijusiais tikslais, jeigu asmens duomenis tvarko savo veikloje fondas, asociacija ar kita ne pelno organizacija, kai tvarkomi asmens duomenys yra susiję tik su šios organizacijos nariais arba su asmenimis, kurie nuolat kitaip dalyvauja jos veikloje dėl šios organizacijos siekiamų tikslų;
- 3) šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytais atvejais;
- 4) Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Už duomenų apsaugą atsakingas asmuo ar padalinys

1. Duomenų valdytojas turi teisę paskirti už duomenų apsaugą atsakingą asmenį ar padalinį.
2. Už duomenų apsaugą atsakingas asmuo ar padalinys:
 - 1) viešai skelbia apie duomenų valdytojo atliekamus duomenų tvarkymo veiksmus Vyriausybės nustatyta tvarka;
 - 2) prižiūri, kad asmens duomenys būtų tvarkomi laikantis šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių duomenų apsaugą, nuostatų;
 - 3) inicijuoja pranešimų Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai apie aplinkybes, nurodytas šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje, rengimą;
 - 4) kontroliuoja, kaip duomenų valdytojo darbuotojai tvarko asmens duomenis;
 - 5) teikia siūlymus, išvadas duomenų valdytojui dėl duomenų apsaugos ir duomenų tvarkymo priemonių nustatymo, prižiūri, kaip šios priemonės įgyvendinamos ir naudojamos;
 - 6) nedelsdamas imasi priemonių pašalinti asmens duomenų tvarkymo pažeidimus;
 - 7) supažindina darbuotojus, įgaliotus tvarkyti asmens duomenis, su šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, nuostatomis;
 - 8) inicijuoja kreipimąsi į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos klausimais rengimą;
 - 9) padeda duomenų subjektams įgyvendinti jų teises;
 - 10) raštu informuoja Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją, jeigu nustato, kad duomenų valdytojas tvarko asmens duomenis pažeisdamas šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių duomenų apsaugą, nuostatas, ir jeigu atsisako pašalinti šiuos pažeidimus.
3. Duomenų valdytojas privalo suteikti už duomenų apsaugą atsakingam asmeniui ar padaliniui išsamią informaciją apie numatomą asmens duomenų tvarkymą, ketinamas naudoti automatines asmens duomenų tvarkymo priemones ir nustatyti protingą terminą išvadai dėl numatomo asmens duomenų tvarkymo pateikti.
4. Duomenų valdytojas privalo sudaryti sąlygas už duomenų apsaugą atsakingam asmeniui ar padaliniui savarankiškai atlikti šiame straipsnyje numatytas jo funkcijas.
5. Duomenų valdytojas per 30 kalendorinių dienų nuo už duomenų apsaugą atsakingo asmens ar padalinio paskyrimo ar atšaukimo dienos turi pranešti apie tai Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

33 straipsnis. Išankstinė patikra

1. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija atlieka išankstinę patikrą šiais atvejais:

1) kai duomenų valdytojas automatinio būdu ketina tvarkyti ypatingus asmens duomenis, išskyrus šių duomenų tvarkymą vidaus administravimo tikslais arba šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytais atvejais;

2) kai duomenų valdytojas automatinio būdu ketina tvarkyti viešas duomenų rinkmenas, jeigu įstatymuose ar kituose teisės aktuose neapibrėžta duomenų teikimo tvarka;

3) kai valstybės ar žinybinių registrų arba valstybės ir savivaldybių institucijų informacinių sistemų duomenų valdytojas ketina įgalioti duomenų tvarkytoją tvarkyti asmens duomenis, išskyrus atvejus, kai įstatymuose ar kituose teisės aktuose įtvirtinta duomenų valdytojo teisė įgalioti tvarkyti asmens duomenis konkretų duomenų tvarkytoją arba kai duomenų tvarkytojas yra duomenų valdytojo įsteigtas juridinis asmuo;

4) šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio 1 dalyje, 21 straipsnio 2 dalyje ir 24 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

2. Duomenų valdytojas privalo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nustatyta tvarka pranešti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai apie atvejus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje. Tokie duomenų tvarkymo veiksmai gali būti atliekami tik gavus Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos leidimą. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija privalo per 2 mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nustatyta tvarka atlikti išankstinę patikrą ir išduoti arba atsisakyti išduoti leidimą duomenų valdytojui atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus atvejus, kai dėl pranešime nurodytų aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimties ar kitų svarbių aplinkybių pranešimo nagrinėjimą būtina pratęsti. Šiais atvejais pranešimo nagrinėjimo terminas pratęsiamas, bet ne ilgiau kaip vienu mėnesiu, apie tai informuojant duomenų valdytoją. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos sprendimas neišduoti leidimo duomenų valdytojui atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmus gali būti skundžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Duomenų valdytojų registravimas

1. Duomenų valdytojai registruojami Asmens duomenų valdytojų valstybės registre.

2. Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą tvarko Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ASMENS DUOMENŲ TEIKIMAS DUOMENŲ GAVĖJAMS, ESANTIEMS UŽSIENIO VALSTYBĖSE

35 straipsnis. Asmens duomenų teikimas duomenų gavėjams, esantiems užsienio valstybėse

1. Asmens duomenys duomenų gavėjams, esantiems Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, teikiami tomis pačiomis sąlygomis ir tvarka kaip ir duomenų gavėjams, esantiems Lietuvos Respublikoje.

2. Asmens duomenys teikiami duomenų gavėjams trečiosiose valstybėse gavus Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos leidimą, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.

3. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo duomenų valdytojo kreipimosi dienos išduoda arba atsisako išduoti leidimą teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes. Leidimas yra išduodamas, jeigu šiose valstybėse yra tinkamas asmens duomenų teisinės apsaugos lygis. Asmens duomenų teisinės apsaugos lygis vertinamas atsižvelgiant į visas aplinkybes, susijusias su duomenų teikimu, ypač į trečiojoje valstybėje, į kurią ketinami teikti asmens duomenys, galiojančius įstatymus, kitus teisės aktus bei duomenų valdytojo parengtus dokumentus, užtikrinančius asmens duomenų teisinę apsaugą, į teikiamų duomenų pobūdį, duomenų tvarkymo būdus, tikslus, trukmę, saugumo priemones, kurių bus laikomasi toje valstybėje.

4. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija gali išduoti leidimą teikti asmens duomenis į trečiąją valstybę, kuri neužtikrina tinkamo asmens duomenų teisinės apsaugos lygio, jeigu duomenų valdytojas yra nustatęs tinkamas duomenų apsaugos priemonės asmens privataus gyvenimo neliečiamumui, kitoms duomenų subjekto teisėms apsaugoti ir įgyvendinti. Tokios apsaugos priemonės turi būti išdėstytos asmens duomenų teikimo į trečiąsias valstybes sutartyje arba kitame rašytinės formos dokumente.

5. Be Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos leidimo asmens duomenys teikiami į trečiąją valstybę arba tarptautinei teisėsaugos organizacijai tik tuo atveju, jeigu:

- 1) duomenų subjektas davė sutikimą teikti asmens duomenis;
- 2) asmens duomenis teikti būtina, kad būtų sudaryta ar įvykdyta sutartis tarp duomenų valdytojo ir trečiojo asmens duomenų subjekto interesais;
- 3) asmens duomenis teikti būtina, kad būtų įvykdyta sutartis tarp duomenų valdytojo ir duomenų subjekto arba būtų įgyvendintos priemonės, kurių prieš sudarant sutartį imamasi duomenų subjekto prašymu;
- 4) asmens duomenis teikti būtina (arba įstatymų nustatyta) dėl svarbių visuomenės interesų arba jie yra reikalingi bylai teisme nagrinėti;
- 5) siekiama apsaugoti duomenų subjekto gyvybinius interesus;
- 6) būtina užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms arba būtina jas tirti;
- 7) asmens duomenys įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka teikiami iš viešosios duomenų rinkmenos.

DEVINTASIS SKIRSNIS

ŠIO ĮSTATYMO VYKDYMO PRIEŽIŪRA

36 straipsnis. Šio įstatymo vykdymo priežiūros institucija ir jos teisinis statusas

1. Kaip vykdomas šis įstatymas, išskyrus 8 straipsnį, prižiūri ir kontroliuoja Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija yra Vyriausybės įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto. Ji atskaitinga Vyriausybei. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatus tvirtina Vyriausybė.

2. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija yra viešasis juridinis asmuo, turintis atsiskaitomąją sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu.

3. Svarbiausi Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veiklos tikslai yra prižiūrėti duomenų valdytojų veiklą tvarkant asmens duomenis, kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, užkirsti kelią duomenų tvarkymo pažeidimams, užtikrinti duomenų subjekto teisių apsaugą.

4. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teismuose.

37 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veiklos teisiniai pagrindai ir principai

1. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo ir kitais įstatymais bei kitais teisės aktais.

2. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veikla grindžiama teisėtumo, nešališkumo, viešumo, profesionalumo atliekant savo funkcijas principais. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, atlikdama šio įstatymo jai nustatytas funkcijas bei priimdama sprendimus, susijusius su šiame įstatyme jai nustatytų funkcijų atlikimu, yra nepriklausoma. Jos teisės gali būti suvaržytos tik įstatymų.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, Seimo nariai ir kiti pareigūnai, politinės partijos, visuomeninės organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys neturi teisės Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriui, valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, daryti jokio politinio, ekonominio, psichologinio, socialinio spaudimo ar

kitokio neteisėto poveikio. Kišimasis į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veiklą užtraukia įstatymų nustatytą atsakomybę.

38 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus statusas

1. Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai vadovauja Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius.

2. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius yra valstybės tarnautojas – įstaigos vadovas, į pareigas priimamas konkurso būdu 5 metų kadencijai ir iš jų atleidžiamas Ministro Pirmininko Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriumi asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

3. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius savo kadencijos laikotarpiu turi sustabdyti narystę politinėje partijoje.

4. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus teisinę padėtį, be šio įstatymo, nustato ir Valstybės tarnybos įstatymas.

39 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus pavaduotojai

1. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius turi pavaduotojų.

2. Pavaduotojus į pareigas priima Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

3. Jeigu Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus nėra, jį laikinai pavaduoja vienas iš pavaduotojų, laikinai atliekantis direktoriaus funkcijas.

40 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos funkcijos

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija:

1) tvarko Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą, viešai skelbia jo duomenis ir prižiūri duomenų valdytojų veiklą, susijusią su asmens duomenų tvarkymu;

2) nagrinėja asmenų prašymus Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka;

3) nagrinėja asmenų skundus ir pranešimus (toliau – skundai) šio įstatymo nustatyta tvarka;

4) tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą ir priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų;

5) išduoda leidimus duomenų valdytojams teikti asmens duomenis trečiųjų valstybių duomenų gavėjams;

6) rengia ir viešai skelbia savo veiklos metines ataskaitas;

7) teikia konsultacijas duomenų valdytojams, taip pat rengia metodines rekomendacijas dėl asmens duomenų apsaugos ir jas viešai skelbia internete;

8) įstatymų nustatyta tvarka teikia pagalbą užsienyje gyvenantiems duomenų subjektams;

9) įstatymų nustatytais atvejais teikia informaciją kitoms valstybėms apie Lietuvos Respublikos duomenų apsaugą reglamentuojančius teisės aktus ir jų administravimo praktiką;

10) šio įstatymo nustatytais atvejais atlieka išankstinę patikrą ir teikia išvadas duomenų valdytojui apie numatomą duomenų tvarkymą;

11) bendradarbiauja su užsienio šalių asmens duomenų apsaugos institucijomis, Europos Sąjungos institucijomis, įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis ir dalyvauja jų veikloje;

12) įgyvendina Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu (ETS Nr. 108) nuostatas;

13) teikia pasiūlymus Seimui, Vyriausybei, kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl įstatymų ar kitų teisės aktų rengimo, keitimo, pripažinimo netekusiais galios, jeigu įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatos yra susijusios su Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijai priskirtais klausimais;

14) vertina duomenų valdytojų pateiktas asmens duomenų tvarkymo taisykles;

15) atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas.

41 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos teisės

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija turi teisę:

- 1) nemokamai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų visą reikalingą informaciją, dokumentų kopijas ir nuorašus, duomenų kopijas, taip pat susipažinti su visais duomenimis ir dokumentais, reikalingais atliekant asmens duomenų tvarkymo priežiūros funkcijas;
- 2) iš anksto raštu įspėjus, o atliekant asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimą pagal skundą – be išankstinio įspėjimo, įeiti į tikrinamo asmens patalpas (tarp jų ir nuomojamas ar naudojamas kitu pagrindu) arba teritoriją, kur yra dokumentai, įranga, susiję su asmens duomenų tvarkymu. Įeiti į tikrinamo juridinio asmens teritoriją, pastatus, patalpas (tarp jų ir nuomojamus ar naudojamus kitu pagrindu) galima tik tikrinamo juridinio asmens darbo laiku pateikus valstybės tarnautojo pažymėjimą. Įeiti į tikrinamo fizinio asmens gyvenamąsias patalpas (tarp jų ir nuomojamas ar naudojamas kitu pagrindu), kur yra dokumentai, įranga, susiję su asmens duomenų tvarkymu, galima tik pateikus teismo nutartį dėl leidimo įeiti į gyvenamąsias patalpas;
- 3) dalyvauti Seimo, Vyriausybės, kitų valstybės institucijų posėdžiuose, kai svarstomi klausimai, susiję su duomenų apsauga;
- 4) kviesti ekspertus (konsultantus), sudaryti darbo grupes dėl duomenų tvarkymo ar apsaugos ekspertizės, duomenų apsaugos dokumentų rengimo, taip pat kitiems Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijos klausimams spręsti;
- 5) duoti duomenų valdytoji rekomendacijas ir nurodymus dėl asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos;
- 6) įstatymų nustatyta tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus;
- 7) keisti informaciją su kitų valstybių asmens duomenų priežiūros institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis tiek, kiek to reikia jų pareigoms atlikti;
- 8) dalyvauti teisme nagrinėjant bylas dėl tarptautinės ir nacionalinės teisės nuostatų asmens duomenų apsaugos klausimais pažeidimų;
- 9) asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimo metu renkant įrodymus naudoti fotografavimo, filmavimo ir garso įrašymo įrangą;
- 10) kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

SKUNDŲ PRIĖMIMAS IR TYRIMAS

42 straipsnis. Skundų pateikimas

1. Asmuo turi teisę pateikti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai skundą dėl duomenų valdytojo veiksmų (neveikimo), kuriais pažeidžiamos šio įstatymo nuostatos.
2. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija tiria ir kitų institucijų jai persiųstus asmenų skundus.
3. Skundai paprastai paduodami raštu, įskaitant elektroninę formą. Elektroniniu būdu pateikti dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu. Jeigu skundas gautas žodžiu arba Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nustatė šio įstatymo pažeidimo požymių iš visuomenės informavimo priemonių ir (arba) iš kitų šaltinių, ji gali pradėti tyrimą savo iniciatyva.
4. Skundais nelaikomi asmenų kreipimaisi žodžiu ar raštu, kuriuose neskundžiami duomenų valdytojų veiksmai (neveikimas), o prašoma paaiškinti, suteikti kitą informaciją ar pageidaujamus dokumentus.

43 straipsnis. Reikalavimai skundai

1. Skunde nurodoma:
 - 1) adresatas – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
 - 2) pareiškėjo vardas, pavardė, adresas ir pareiškėjo pageidavimu – jo telefono ryšio numeris ar elektroninio pašto adresas;
 - 3) skundžiamo duomenų valdytojo pavadinimas arba vardas, pavardė, buveinės, gyvenamosios arba duomenų tvarkymo vietos adresas;

- 4) skundžiamų veiksmų (neveikimo) apibūdinimas, jų padarymo laikas ir aplinkybės;
 - 5) pareiškėjo prašymas Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai;
 - 6) skundo surašymo data ir pareiškėjo parašas.
2. Prie skundo gali būti pridedami turimi įrodymai ar jų aprašymas.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos skundo formos nesilaikymas ar rekvizitų nenurodymas negali būti pagrindas atsisakyti nagrinėti skundą.

44 straipsnis. Anoniminiai skundai

Anoniminiai skundai nenagrinėjami, jeigu Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius nenusprendžia kitaip.

45 straipsnis. Atsisakymas nagrinėti skundą

1. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodama pareiškėją, jeigu:

- 1) skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijai;
- 2) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje, išskyrus atvejus, kai nurodoma naujų aplinkybių ar pateikiama naujų faktų;
- 3) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme;
- 4) dėl skundo dalyko yra priimtas procesinis sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą;
- 5) skundo tekstas yra neįskaitomas;

2. Jeigu priimamas sprendimas atsisakyti nagrinėti skundą, turi būti nurodyti atsisakymo jį nagrinėti pagrindai.

3. Tais atvejais, kai skundas nepriskirtas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijai, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą perduoda skundą institucijai, kuri turi reikiamą kompetenciją, ir apie tai praneša pareiškėjui. Kai kompetentinga institucija yra teismas, skundas grąžinamas pareiškėjui pateikiant reikalingą informaciją.

46 straipsnis. Skundo nagrinėjimo nutraukimas

1. Jeigu gaunamas pareiškėjo prašymas nenagrinėti skundo, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija tyrimą nutraukia. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija gali pradėti tyrimą savo iniciatyva.

2. Skundo tyrimas nutraukiamas, jeigu tyrimo metu paaiškėja šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės arba kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.

47 straipsnis. Papildomos informacijos iš pareiškėjo prašymas

1. Dokumentų ir informacijos, reikalingų skundo tyrimui, reikalavimas iš pareiškėjo turi būti teisėtas ir motyvuotas.

2. Pareiškėjas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos prašymu privalo pateikti dokumentus ir informaciją per prašyme nurodytą terminą. Pakartotinai reikalauti dokumentų ir informacijos iš pareiškėjo galima tik išimtiniais atvejais ir tinkamai motyvuojant šių dokumentų ir informacijos būtinumą.

3. Jeigu pareiškėjas nepateikia Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos prašomų dokumentų ir informacijos, be kurių neįmanomas skundo tyrimas, skundas netiriamas.

48 straipsnis. Skundo priėmimas

Skundo priėmimo faktas patvirtinamas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos raštu. Rašte nurodoma skundo priėmimo data, skundą nagrinėjančio Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos valstybės tarnautojo vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, skundo registracijos numeris. Skundo priėmimo faktą patvirtinantis dokumentas pareiškėjui įteikiamas arba siunčiamas

paštu ar elektroniniu paštu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

49 straipsnis. Skundo ištirimo terminai

Skundas turi būti ištirtas ir pareiškėjui atsakyta per 2 mėnesius nuo skundo gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai dėl skunde nurodytų aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimtys ar skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio būtina skundo tyrimą pratęsti. Šiais atvejais skundo tyrimo terminas pratęsiamas, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiais. Visas skundo tyrimo terminas negali būti ilgesnis negu 4 mėnesiai. Apie Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos sprendimą pratęsti skundo tyrimo terminą informuojamas pareiškėjas. Skundai turi būti ištirti per įmanomai trumpiausią laiką.

50 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos reikalavimų privalomumas

Duomenų valdytojai ir kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos reikalavimu nedelsdami pateikti informaciją, dokumentų kopijas ir nuorašus, duomenų kopijas, taip pat sudaryti sąlygas susipažinti su visais duomenimis, įranga, susijusia su asmens duomenų tvarkymu, ir dokumentais, reikalingais atliekant asmens duomenų tvarkymo priežiūros funkcijas.

51 straipsnis. Skundo tyrimas ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos priimami sprendimai

1. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, atlikusi tyrimą, priima motyvuotą sprendimą:
 - 1) pripažinti skundą pagrįstu;
 - 2) atmesti skundą;
 - 3) nutraukti skundo tyrimą.
2. Sprendimą pasirašo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius.
3. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos sprendimai įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiami teismui.

52 straipsnis. Pareiga saugoti Lietuvos Respublikos įstatymų saugomas paslaptis ar duomenis

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorius, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, privalo išsaugoti valstybės, tarnybos, profesines, komercines (gamybines), banko ir kitas įstatymų saugomas paslaptis ir įstatymų saugomus asmens duomenis, kuriuos sužinojo eidami pareigas.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

53 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimą

Duomenų valdytojams, duomenų tvarkytojams ir kitiems asmenims, pažeidusiems šį įstatymą, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

54 straipsnis. Turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas

1. Asmuo, patyręs žalą dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo arba kitų duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo, taip pat dėl kitų asmenų veiksmų (neveikimo), pažeidžiančių šio įstatymo nuostatas, turi teisę reikalauti atlyginti jam padarytą turtinę ir neturtinę žalą.
2. Turtinės ir neturtinės žalos dydį nustato teismas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės
apsaugos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 15 tomas, p. 355).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-662](#), 1998-03-12, Žin., 1998, Nr. 31-819 (1998-04-01), i. k. 0981010ISTAVIII-662
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1852](#), 2000-07-17, Žin., 2000, Nr. 64-1924 (2000-07-31), i. k. 1001010ISTAIIII-1852
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-719](#), 2002-01-22, Žin., 2002, Nr. 13-473 (2002-02-06), i. k. 1021010ISTA00IX-719
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1, 2, 3, 5, 7, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 24, 26 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-970](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 68-2769 (2002-07-03), i. k. 1021010ISTA00IX-970
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo papildymo 10(1) straipsniu ir 15, 17 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1296](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 15-597 (2003-02-12), i. k. 1031010ISTA0IX-1296
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2111](#), 2004-04-13, Žin., 2004, Nr. 60-2120 (2004-04-24), i. k. 1041010ISTA0IX-2111
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 23 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1444](#), 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 22-804 (2008-02-23), i. k. 1081010ISTA00X-1444
Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1372](#), 2011-05-12, Žin., 2011, Nr. 65-3046 (2011-05-28), i. k. 1111010ISTA0XI-1372

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1, 2, 3, 6, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 38, 40, 45, 53 straipsnių, ketvirtojo ir devintojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 13-1, 15-1, 35-1, 41-1 straipsniais įstatymas